

NGHIÊN CỨU LỰA CHỌN CÁC TEST ĐÁNH GIÁ KỸ THUẬT ĐỠ CẦU BƯỚC MỘT CHO NAM VẬN ĐỘNG VIÊN ĐỘI TUYỂN TRẺ CẦU MÂY THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

RESEARCH ON SELECTING TESTS TO ASSESS THE FIRST-TOUCH RECEIVING TECHNIQUE FOR MALE ATHLETES OF THE YOUTH SEPAK TAKRAW TEAM IN HO CHI MINH CITY

TÓM TẮT: Thông qua việc ứng dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học thường quy trong Thể dục thể thao để tiến hành lựa chọn được các test đánh giá được năng lực thực hiện các kỹ thuật chuyên môn trong bộ môn Cầu mây. Thông qua việc tổng hợp các tài liệu và các công trình nghiên cứu trước, đồng thời tiến hành kiểm định phẩm chất các test. Trong nghiên cứu này đã tiến hành lựa chọn được 06 test đánh giá kỹ thuật đờ cầu bước một cho môn Cầu mây. Khách thể nghiên cứu gồm 12 vận động viên đội tuyển trẻ Cầu mây Thành phố Hồ Chí Minh và 20 chuyên gia, huấn luyện viên.

TỪ KHÓA: Cầu mây, Vận động viên, tuyển trẻ, đờ cầu bước một, kỹ thuật.

ABSTRACT: Through the application of conventional scientific research methods in Physical Education and Sports, tests were selected to evaluate the ability to perform specialized techniques in the discipline of Sepak Takraw. This was achieved by synthesizing documents and previous research works, while simultaneously conducting quality verification of the tests. In this study, 06 tests were selected to evaluate the one-step ball receiving technique for Sepak Takraw. The research subjects include 12 athletes from the Ho Chi Minh City youth Sepak Takraw team and 20 experts and coaches.

KEYWORDS: Sepak Takraw, Athletes, youth team, first-step ball receiving, technique.

LƯƠNG THỊ CẨM LỢI

Bộ môn Đá cầu, Cầu mây Thành phố Hồ Chí Minh

PHẠM THÁI VINH

NGUYỄN ĐĂNG KHOA

Trường Đại học Sư phạm Thể dục Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh

LUONG THI CAM LOI

Department of Shuttlecock Kicking and Sepak Takraw, Ho Chi Minh City

PHAM THAI VINH

NGUYEN DANG KHOA

Ho Chi Minh City University of Physical Education and Sport

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong hệ thống các môn thể thao thành tích cao, cầu mây là một môn thể thao đòi hỏi sự phối hợp nhuần nhuyễn giữa kỹ thuật, thể lực, tốc độ và khả năng phản xạ linh hoạt. Trong thi đấu, kỹ thuật đờ cầu bước một (hay còn gọi là kỹ thuật chuyên một) đóng vai trò đặc biệt quan trọng, là tiền đề để tổ chức tấn công hiệu quả và duy trì nhịp độ trận đấu. Việc rèn luyện và đánh giá đúng kỹ thuật đờ cầu giúp huấn luyện viên nắm bắt chính xác trình độ của

vận động viên, từ đó xây dựng giáo án huấn luyện phù hợp, nâng cao thành tích thi đấu cho đội tuyển.

Tại Thành phố Hồ Chí Minh, phong trào tập luyện và thi đấu môn cầu mây phát triển mạnh ở các lứa tuổi, đặc biệt là lứa vận động viên trẻ. Tuy nhiên, hiện nay chưa có hệ thống test đánh giá kỹ thuật đờ cầu bước một được chuẩn hóa và áp dụng thống nhất cho nhóm đối tượng này. Các tiêu chí đánh giá thường dựa vào quan sát cảm tính của huấn luyện viên, thiếu

cơ sở khoa học và chưa phản ánh đầy đủ năng lực kỹ thuật thực tế của vận động viên.

Xuất phát từ thực tiễn đó, việc “Nghiên cứu lựa chọn các test đánh giá kỹ thuật đỡ cầu bước một cho nam vận động viên đội tuyển trẻ Cầu mây Thành phố Hồ Chí Minh” được thực hiện nhằm xây dựng cơ sở khoa học, lựa chọn các test phù hợp, có độ tin cậy và tính khả thi cao trong đánh giá kỹ thuật đỡ cầu. Kết quả nghiên cứu sẽ góp phần chuẩn hóa công tác kiểm tra, đánh giá chuyên môn, đồng thời làm cơ sở cho việc xây dựng kế hoạch huấn luyện hiệu quả đối với vận động viên trẻ môn cầu mây trong giai đoạn hiện nay.

Phương pháp nghiên cứu: Phương pháp tổng hợp tài liệu, phỏng vấn chuyên gia, kiểm tra sư phạm, thực nghiệm sư phạm và toán thống kê.

Khách thể nghiên cứu: Nhóm khách thể nghiên cứu gồm 20 chuyên gia và 12 nam vận động viên đội tuyển trẻ Cầu mây Thành phố Hồ Chí Minh.

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

2.1. Tổng hợp và lựa chọn các test đánh giá kỹ thuật đỡ cầu bước một cho nam vận động viên đội tuyển trẻ Cầu mây Thành phố Hồ Chí Minh.

2.1.1. Thu thập, thống kê và hệ thống hóa các test đã sử dụng

Qua tham khảo các tài liệu có các test đánh giá liên quan đỡ cầu bước một cho các vận động viên cầu mây như: Nguyễn Văn Vững (2011), “Xây dựng nội dung, tiêu chuẩn tuyển chọn VĐV môn Đá cầu nam lứa tuổi

tiểu học Trường Năng khiếu TDTT Đồng Tháp” [11]; Phạm Việt Thanh (2019): “Nghiên cứu mức độ ảnh hưởng của các yếu tố cấu thành trình độ tập luyện đối với thành tích thi đấu của vận động viên đội tuyển đá cầu tỉnh Đồng Tháp” [7]; Nguyễn Xuân Thanh (2016): “Nghiên cứu đánh giá TĐTL của nữ VĐV cầu mây trẻ 13-15 tuổi tỉnh Đồng Nai qua 2 năm tập luyện” [6]; Nguyễn Công Trường (2022): “Nghiên cứu bài tập nâng cao hiệu quả tấn công bằng kỹ thuật cúp cầu bên trái cho Nam vận động viên Đá cầu Hà nội” [2]; Lê Tiến Dũng, Phạm Minh Tân (2019), “Đánh giá trình độ thể lực chuyên môn của nam vận động viên đội tuyển cầu mây Thành Phố Hồ Chí Minh sau thời kỳ chuẩn bị” [1]; Lê Tiến Dũng (2016), Nghiên cứu sự phát triển thể lực và kỹ thuật của vận động viên đội tuyển Cầu mây nam Thành phố Hồ Chí Minh sau một năm tập luyện [2];

Nghiên cứu tổng hợp được 12 test dùng để đánh giá kỹ thuật đỡ cầu bước một cho nam vận động viên đội tuyển trẻ Cầu mây Thành phố Hồ Chí Minh như sau:

- Tăng cầu bằng má trong bàn chân 1 phút (quả)
- Tăng cầu bằng mu bàn chân 1 phút (quả)
- Tăng cầu bằng đùi 1 phút (quả)
- Tăng cầu bằng đầu 1 phút (quả)
- Ném – Đỡ cầu bước một bằng má trong bàn chân 10 quả (điểm)
- Ném – Đỡ cầu bước một

bằng mu bàn chân 10 quả (điểm)

- Ném – Đỡ cầu bước một bằng đùi 10 quả (điểm)

- Ném – Đỡ cầu bước một bằng đầu 10 quả (điểm)

- Phát – Đỡ cầu bước một bằng má trong bàn chân 10 quả (điểm)

- Phát – Đỡ cầu bước một bằng mu bàn chân 10 quả (điểm)

- Phát – Đỡ cầu bước một bằng đùi 10 quả (điểm)

- Phát – Đỡ cầu bước một bằng đầu 10 quả (điểm)

2.1.2. Phỏng vấn chuyên gia lựa chọn test đánh giá kỹ thuật đỡ cầu bước một cho nam vận động viên đội tuyển trẻ Cầu mây Thành phố Hồ Chí Minh.

Nghiên cứu tiến hành lập phiếu và gửi đi phỏng vấn các chuyên gia lựa chọn các test đánh giá kỹ thuật đỡ cầu bước một cho nam vận động viên đội tuyển trẻ Cầu mây Thành phố Hồ Chí Minh. Đối tượng được phỏng vấn là 20 huấn luyện viên và giảng viên. Kết quả được thể hiện ở bảng 1.

Thông qua bảng kết quả, các giá trị χ^2 tính toán trong tất cả các biến đều nằm trong khoảng từ 0,00 đến 1,11, đều nhỏ hơn giá trị χ^2 lý thuyết (3,84). Điều này cho thấy không có sự khác biệt có ý nghĩa thống kê giữa các kết quả thu được từ hai lần phỏng vấn ($P > 0,05$). Như vậy, các ý kiến của chuyên gia, huấn luyện viên và giảng viên giữa hai lần phỏng vấn là rất ổn định, có mức đồng thuận cao.

Qua 2 bước nghiên cứu, nghiên cứu đã xác định được 6 test đánh giá đỡ cầu bước một của nam vận động viên đội

BẢNG 1 KẾT QUẢ PHÒNG VẤN LỰA CHỌN CÁC TEST ĐÁNH GIÁ ĐỖ CẦU BƯỚC MỘT CỦA NAM VẬN ĐỘNG VIÊN ĐỘI TUYỂN TRÈ CẦU MÂY TP. HỒ CHÍ MINH

TT	TEST	KẾT QUẢ PHÒNG VẤN								χ^2	P
		Lần 1(n=20)				Lần 2(n=20)					
		Đồng ý		Không đồng ý		Đồng ý		Không đồng ý			
		n	%	n	%	n	%	n	%		
1	Tâng cầu bằng má trong bàn chân 1 phút (quả)	19	95	1	5	20	100	0	0	1.03	>0.05
2	Tâng cầu bằng mu bàn chân 1 phút (quả)	16	80	4	20	14	70	6	30	0.53	>0.05
3	Tâng cầu bằng đùi 1 phút (quả)	16	80	4	20	14	70	6	30	0.53	>0.05
4	Tâng cầu bằng đầu 1 phút (quả)	16	80	4	20	15	75	5	25	0.14	>0.05
5	Ném – Đỡ cầu bước một bằng má trong bàn chân 10 quả (điểm)	20	100	0	0	20	100	0	0	0.00	>0.05
6	Ném – Đỡ cầu bước một bằng mu bàn chân 10 quả (điểm)	16	80	4	20	15	75	5	25	0.14	>0.05
7	Ném – Đỡ cầu bước một bằng đùi 10 quả (điểm)	19	95	1	5	20	100	0	0	1.03	>0.05
8	Ném – Đỡ cầu bước một bằng đầu 10 quả (điểm)	17	85	3	15	19	95	1	5	1.11	>0.05
9	Phát – Đỡ cầu bước một bằng má trong bàn chân 10 quả (điểm)	20	100	0	0	20	100	0	0	0.00	>0.05
10	Phát – Đỡ cầu bước một bằng mu bàn chân 10 quả (điểm)	13	65	7	35	14	70	6	30	0.11	>0.05
11	Phát – Đỡ cầu bước một bằng đùi 10 quả (điểm)	19	95	1	5	20	100	0	0	1.03	>0.05
12	Phát – Đỡ cầu bước một bằng đầu 10 quả (điểm)	20	100	0	0	20	100	0	0	0.00	>0.05

tuyển trẻ Cầu mây Thành phố Hồ Chí Minh đạt yêu cầu về tỷ lệ $\geq 95\%$ đồng ý sau 2 lần phỏng vấn gồm các test sau:

- (1) Tâng cầu bằng má trong bàn chân 1 phút (quả)
- (2) Ném – Đỡ cầu bước một bằng má trong bàn chân 10 quả (điểm)
- (3) Ném – Đỡ cầu bước một bằng đùi 10 quả (điểm)
- (4) Phát – Đỡ cầu bước một bằng má trong bàn chân 10 quả (điểm)
- (5) Phát – Đỡ cầu bước một bằng đùi 10 quả (điểm)
- (6) Phát – Đỡ cầu bước một bằng đầu 10 quả (điểm)

2.2. Kiểm định độ tin cậy các test

Theo Đỗ Vĩnh và Trịnh Hữu Lộc (2010), dùng hệ số tương quan cặp giữa hai đại lượng (đại lượng kết quả lập test lần 1 và đại lượng kết quả lập test lần 2) để đánh giá độ tin cậy

của test (phương pháp retest). Việc kiểm nghiệm tiến hành để được tiến hành kiểm tra 2 lần, thời gian giữa 2 lần cách nhau 07 ngày các điều kiện và thứ tự quy trình kiểm tra như nhau. Để kiểm tra độ tin cậy của test, nghiên cứu tiến hành tính hệ số tương quan cặp ở từng test giữa kết quả kiểm tra lần 1 và lần 2, nếu số tương quan $r \geq 0.8$ trở lên thì test có độ tin cậy để sử dụng kết quả ở bảng 2.

Qua bảng 2 cho thấy hệ số tin cậy giữa hai lần kiểm tra các test đánh giá đỡ cầu bước một của nam vận động viên đội tuyển trẻ Cầu mây Thành phố Hồ Chí Minh có $r_{\text{tính}}$ từ 0.85 đến 0.95 (với $P < 0.05$). Như vậy các test đánh giá đỡ cầu bước một của nam vận động viên đội tuyển trẻ Cầu mây Thành phố Hồ Chí Minh có độ tin cậy ở mức trung bình đến độ tin cậy ở trung bình đến rất cao. Điều này cho thấy

6 test trên đều có đủ độ tin cậy và có tính khả thi để đánh giá đỡ cầu bước một của nam vận động viên đội tuyển trẻ Cầu mây Thành phố Hồ Chí Minh.

3. KẾT LUẬN

Qua nghiên cứu đã lựa chọn được 6 test nhằm đánh giá kỹ thuật đỡ cầu bước một dành cho nam vận động viên đội tuyển trẻ bộ môn Cầu mây tại Thành phố Hồ Chí Minh. Các test cụ thể bao gồm:

- (1) Tâng cầu bằng má trong bàn chân trong 1 phút (đơn vị: quả).
- (2) Ném – Đỡ cầu bước một bằng má trong bàn chân với 10 quả (đơn vị: điểm).
- (3) Ném – Đỡ cầu bước một bằng đùi với 10 quả (đơn vị: điểm).
- (4) Phát – Đỡ cầu bước một bằng má trong bàn chân với 10 quả (đơn vị: điểm).
- (5) Phát – Đỡ cầu bước một

BẢNG 2: KẾT QUẢ KIỂM TRA ĐỘ TIN CẬY CỦA CÁC TEST ĐÁNH GIÁ ĐỖ CẦU BƯỚC MỘT CỦA NAM VẬN ĐỘNG VIÊN ĐỘI TUYỂN TRẺ CẦU MÂY THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

STT	TEST	BAN ĐẦU (n=12)		RETEST (n=12)		r	P
		$\bar{x}$	σ_x	$\bar{x}$	σ_x		
1	Tăng cầu bằng má trong bàn chân 1 phút (quả)	55.4	2.50	55.2	1.95	0.95	<0.05
2	Ném – Đỡ cầu bước một bằng má trong bàn chân 10 quả (điểm)	22.5	2.81	23.3	2.09	0.93	<0.05
3	Ném – Đỡ cầu bước một bằng đùi 10 quả (điểm)	21.4	1.73	22.2	1.64	0.93	<0.05
4	Phát – Đỡ cầu bước một bằng má trong bàn chân 10 quả (điểm)	19.9	1.88	20.3	1.91	0.92	<0.05
5	Phát – Đỡ cầu bước một bằng đùi 10 quả (điểm)	17.0	1.5	17.4	1.6	0.91	<0.05
6	Phát – Đỡ cầu bước một bằng đầu 10 quả (điểm)	14.9	1.38	15.1	1.56	0.85	<0.05

bằng đùi với 10 quả (đơn vị: điểm).

(6) Phát – Đỡ cầu bước một bằng đầu với 10 quả (đơn vị: điểm).

Qua quá trình kiểm tra ban đầu về kỹ thuật đỡ cầu bước một của các nam vận động viên này, kết quả cho thấy thực trạng thành tích ở các test đánh giá: 5/6 test đạt độ đồng nhất cao, chỉ có 1/6 test đạt độ đồng nhất trung bình, cụ thể là test Ném – Đỡ cầu bước một bằng má

trong bàn chân 10 quả (điểm).

Về tính đại diện, giá trị trung bình của 3/6 test được xác định là đại diện cho tập hợp mẫu, bao gồm: Tăng cầu bằng má trong bàn chân 1 phút (quả), Ném – Đỡ cầu bước một bằng đùi 10 quả (điểm), và Phát – Đỡ cầu bước một bằng đùi 10 quả (điểm).

Ngược lại, 3/6 test còn lại không đại diện cho tập hợp mẫu, gồm: Ném – Đỡ cầu bước một bằng má trong bàn chân 10 quả (điểm), Phát – Đỡ cầu bước một bằng má

trong bàn chân 10 quả (điểm), và Phát – Đỡ cầu bước một bằng đầu 10 quả (điểm).

Tổng thể, nghiên cứu này cung cấp cơ sở khoa học để đánh giá và cải thiện kỹ thuật chuyên môn trong bộ môn Cầu mây, góp phần nâng cao hiệu quả huấn luyện cho đội tuyển trẻ tại Thành phố Hồ Chí Minh. ■

Ngày tòa soạn nhận bài: 12/09/2025,
ngày phản biện đánh giá: 12/10/2025,
ngày chấp nhận đăng: 15/10/2025.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Lê Tiến Dũng, Phạm Minh Tân (2019), “Đánh giá trình độ thể lực chuyên môn của nam vận động viên đội tuyển cầu mây Thành Phố Hồ Chí Minh sau thời kỳ chuẩn bị”, Kỷ yếu Hội nghị sinh viên nghiên cứu khoa học Eureka lần thứ 21 năm 2019.
2. Lê Tiến Dũng (2016), *Nghiên cứu sự phát triển thể lực và kỹ thuật của vận động viên đội tuyển Cầu mây nam Thành phố Hồ Chí Minh sau một năm tập luyện*. Luận văn Thạc sỹ, Học Viện Thể dục Thể thao Quảng Châu, Trung Quốc.
3. Lê Tiến Dũng, Phạm Minh Tân (2019), “Đánh giá trình độ thể lực chuyên môn của nam vận động viên đội tuyển cầu mây Thành Phố Hồ Chí Minh sau thời kỳ chuẩn bị” Giải thưởng sinh viên nghiên cứu khoa học Eureka lần thứ 21 năm 2019.
4. Lê Nguyệt Nga và cộng sự (2016) “Khoa học tuyển chọn tài năng thể thao”, Nhà xuất bản Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh.
5. Nôvicop A.D, Matôcep L.P (1981), *Lý luận và phương pháp giáo dục thể chất và huấn luyện thể thao*, Nhà xuất bản Thể dục thể thao, Hà Nội.
6. Nguyễn Xuân Thanh (2016): “Nghiên cứu đánh giá trình độ tập luyện của nữ vận động viên cầu mây trẻ 13-15 tuổi tỉnh Đồng Nai qua 2 năm tập luyện”, Luận án Tiến sỹ Khoa học Giáo dục, Viện Khoa học Thể dục thể thao.
7. Phạm Việt Thanh (2019), “Nghiên cứu mức độ ảnh hưởng của các yếu tố cấu thành trình độ tập luyện đối với thành tích thi đấu của vận động viên đội tuyển đá cầu tỉnh Đồng Tháp”, Luận án tiến sỹ Giáo dục học, Trường Đại học Thể dục Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh
8. Nguyễn Công Trường (2022), “Nghiên cứu bài tập nâng cao hiệu quả tấn công bằng kỹ thuật cúp cầu bên trái cho Nam vận động viên đá cầu Hà Nội”, Luận án tiến sỹ giáo dục học, Viện Khoa học Thể dục Thể thao.
9. Đỗ Vinh – Huỳnh Trọng Khải (2010), “*Thống kê học trong TDTT*”, Nhà xuất bản Thể dục thể thao, Hà Nội.
10. Đỗ Vinh, Trịnh Hữu Lộc (2010), “*Giáo trình Đo lường thể thao*”, Nhà xuất bản Thể dục thể thao, Hà Nội.
11. Nguyễn Văn Vững (2011), “*Xây dựng nội dung, tiêu chuẩn tuyển chọn VĐV môn Đá cầu nam lứa tuổi thiếu học Trường Năng khiếu TDTT Đồng Tháp*”, LV ThS, Học Viện TDTT Quảng Châu – Trung Quốc.